

Jaarverslag 2007 van de ECB

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juli 2008 inzake het Jaarverslag 2007 van de ECB (2008/2107(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Jaarverslag 2007 van de Europese Centrale Bank (ECB),
 - gelet op artikel 113 van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 15 over het Protocol betreffende de statuten van het Europees stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank, dat als bijlage bij het Verdrag is gevoegd,
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 2 april 1998 over de democratische verantwoording in de derde fase van de EMU¹,
 - onder verwijzing naar zijn resolutie van 20 februari 2008 betreffende de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid (Deel: globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en de Gemeenschap): Lancering van de nieuwe cyclus (2008–2010)²,
 - gezien de mededeling van de Commissie getiteld "EMU@10: successes and challenges after 10 years of Economic and Monetary Union" (COM(2008)0238),
 - gezien de "Financial Stability Review" van de ECB van december 2007 en het ECB-verslag betreffende 'Financial Integration in Europe' van april 2008,
 - gezien de economische voorjaarsprognoses 2008-2009 van de Commissie,
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A6-0241/2008),
- A. overwegende dat het bbp van de eurozone in 2007 met 2,6% steeg (vergeleken met 2,7% in 2006), ondanks verhoogde onzekerheid als gevolg van de onrust op de financiële markten in de tweede helft van dat jaar,
- B. overwegende dat de inflatie 2,1% bedroeg, tegen 2,2% in 2006, ondanks een economisch klimaat dat werd gekenmerkt door aanzienlijke opwaartse druk op de prijzen,
- C. overwegende dat de ECB de rentetarieven in 2007 opnieuw aanpaste, van 3,5% in december 2006 tot 4,0% in juni 2007, en dat niveau in de tweede helft van het jaar handhaafde,

¹ PB C 138 van 4.5.1998, blz. 177.

² Aangenomen teksten, P6_TA(2008)0058.

- D. overwegende dat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling verklaren dat grote voorzichtigheid moet worden betracht ten aanzien van het verhogen van rentetarieven in de eurozone,
- E. overwegende dat de wisselkoers van de euro in 2007 in nominale effectieve termen met 6,3% was gestegen en de waardeinstijging met name ten aanzien van de US-dollar zeer sterk was (11,8%),
- F. overwegende dat de onrust op de financiële markten en de grote mondiale onevenwichtigheden een risico vormen voor de mondiale economische groei en de ontwikkeling van de wisselkoersen,
- G. overwegende dat de inflatie in de eurozone in 2008 naar verwachting tussen 2,0% en 3,0% zal stijgen, grotendeels door de huidige trend van hogere grondstofprijzen, alvorens in 2009 terug te vallen tot een meer gematigd percentage van tussen 1,2 en 2,4%.
- H. overwegende dat het belangrijkste doel van de ECB en van het Europees Stelsel van centrale banken (ESCB), zoals bepaald in artikel 105 van het EG-Verdrag, het handhaven van prijsstabiliteit is, terwijl tegelijkertijd het algemeen economisch beleid in de Gemeenschap wordt ondersteund; in dit verband de volledige onafhankelijkheid van de ECB en het ESCB erkennende,
- I. overwegende dat de ECB kampt met het dilemma dat het hoofd moet worden geboden aan de problemen van de toenemende inflatie en de eerste tekenen van een inzinking in de economie vanwege de financiële onrust van de afgelopen maanden,
- J. overwegende dat het Parlement de rol en het internationale gezag van de ECB en de eurozone op het internationale toneel wil helpen versterken,

De ECB vandaag

1. is verheugd dat tien jaar na de start van de Economische en Monetaire Unie (EMU) zowel de ECB als de euro in goed aanzien staan en door de partijen op het mondiale economische speelveld algemeen worden aanvaard, en merkt op dat de euro nu qua aanzien in de wereld bijna de US-dollar evenaart;
2. herinnert eraan dat het EG-Verdrag expliciet onderscheid maakt tussen de doelstelling van de ECB van prijsstabiliteit aan de ene kant en ondersteuning van het algemeen economisch beleid aan de andere kant en dat deze beide doelstellingen derhalve niet eenvoudig als substitueerbaar kunnen worden gezien; erkent de volledige onafhankelijkheid van de ECB bij haar uitvoering van dit dubbele mandaat, en is verheugd dat de Bank bij het Verdrag van Lissabon een EU-instelling met rechtspersoonlijkheid en een duidelijk vastgelegde, onafhankelijke politieke en financiële status; meent dat het Parlement, en in het bijzonder zijn Commissie economische en monetaire zaken, door erkenning van de ECB als Europese instelling meer verantwoordelijkheid krijgt als instelling waaraan de ECB voor haar beslissingen inzake monetair beleid verantwoording schuldig is;
3. heet Cyprus en Malta welkom in de EMU en neemt kennis van hun succesvolle toetreding;

Financiële stabiliteit

4. betuigt de ECB zijn erkentelijkheid voor het uitstekende werk dat zij heeft verricht door het beheersen van de financiële onrust die is ontstaan als gevolg van de subprime-hypotheekcrisis in de Verenigde Staten, en denkt daarbij met name aan de transactie van 9 augustus 2007 waarbij voor een bedrag van 95 miljard EUR aan liquiditeiten in de markten werd geïnjecteerd, uitgevoerd als een vaste-rentetender tegen 4,0%, en waarbij de Bank dezelfde procedure volgde als bij normale markttransacties; merkt op dat deze transactie, samen met de 'fine-tuning'-transacties en de daaropvolgende wekelijkse herfinancieringstransacties met overvloedige toewijzingen, zorgde voor stabilisering van de rente op zeer korte termijn; is van mening dat hieruit eens te meer de waarde blijkt van het door de ECB gevoerde gemeenschappelijke monetaire beleid als middel om de economie in perioden van instabiliteit, te stabiliseren;
5. deelt de mening van het ECB dat de toenemende complexiteit van financiële instrumenten en de ondoorzichtigheid van de risico's waaraan financiële instellingen worden blootgesteld, kunnen leiden tot grotere onzekerheid omtrent de betrokken risicograad, de uiteindelijke risicodrager, en de omvang van mogelijke verliezen;
6. wijst met klem op de noodzaak van het opzetten van een EU-kader voor financiële supervisie, benadrukt dat het nodig is de ECB nauw bij die supervisie te betrekken, hoewel het EG-Verdrag de ECB geen directe verantwoordelijkheid geeft met betrekking tot het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en de stabiliteit van het financiële systeem;
7. meent dat de ECB sterker is geworden door haar succesvolle aanpak van de huidige financiële crisis; is verheugd over de toegenomen geloofwaardigheid van en internationale erkenning voor de ECB; roept de Eurogroep op een voorbeeld te nemen aan de ECB en haar expertise en samenwerking op het gebied van regelgeving en supervisie ten aanzien van financiële markten uit te breiden;
8. benadrukt de toegenomen noodzaak van samenwerking tussen centrale banken en toezichthouders voor het handhaven van de stabiliteit op de financiële markten, vooral omdat financiële systemen steeds meer geïntegreerd raken; verzoekt de ECB zich te blijven inzetten voor een betere integratie en communicatie binnen de EU alsook voor een betere samenwerking en communicatie met andere centrale banken en relevante instellingen, in het bijzonder de Bank van Engeland, aangezien Londen het belangrijkste financiële centrum in de EU is; verzoekt de ECB voorts een actieve rol te spelen in de verschillende fora waarin wordt gedebatteerd over veranderingen in de wijze van supervisie, zoals de 'follow-up van Lamfalussy';
9. is zich ervan bewust dat belangrijke centrale banken, zoals de ECB en de Fed, al vóór het uiteenspaten van de IT-zeepbel in 2000/2001 dan wel het uitbreken van de subprime-hypotheekcrisis in 2007 waarschuwden voor onderschatting van de risico's voor de economie; merkt op dat de financiële markten in feite deze waarschuwing in de wind hebben geslagen; verzoekt daarom de ECB deze reactie te analyseren en middelen voor te stellen om de correlatie tussen dergelijke anticiperende waarschuwingen en de reacties op de markten te verbeteren; verzoekt de ECB in het licht van de recente financiële onrust de gevolgen van de financiële crisis te analyseren en te evalueren en te onderzoeken of ze over voldoende instrumenten beschikt voor het beheersen van grensoverschrijdende Europese financiële crises en na te gaan welke bevoegdheden de Bank nodig heeft om het macro-prudentieel toezicht in de eurozone te verbeteren;

Economische en monetaire ontwikkeling

10. wijst op het voortdurende debat over de definitie van prijsstabiliteit, waarbij sommigen pleiten voor een rechtstreekse inflatiedoelstelling; is echter van mening dat een tweepijlersysteem gebaseerd op M3 de meest geschikte manier is voor het beoordelen van de prijsstabiliteit; verzoekt de ECB maatregelen te nemen voor voortdurende verbetering van dat systeem; is zich bewust van de toegevoegde waarde van de aanvullende informatie en van vroegtijdige waarschuwing voor het risico van inflatie alsook van de operationele discretie waarin een dergelijk systeem voorziet;
11. onderstreept dat de risico's die zijn verbonden aan asymmetrische economische ontwikkelingen binnen de eurozone kunnen toenemen naarmate er meer lidstaten zijn en de verschillen in omvang en ontwikkeling van de economie van de leden vergroten; verzoekt de ECB daarom speciaal aandacht te besteden aan deze situatie, deze risico's in een vroeg stadium aan te pakken en de lidstaten hierover in te lichten;
12. doet een oproep aan alle lidstaten die deel uitmaken van de eurozone, aan de lidstaten die gebruik hebben gemaakt van de opting-outclausule en aan de lidstaten die verzoeken deel te gaan mogen nemen om rekening te houden met deze risico's en er daarom voor te zorgen dat, voor zover van toepassing, volledig wordt voldaan aan de criteria van het Stabiliteits- en Groeipact en die van 'Maastricht', omdat het voldoen aan deze criteria, samen met begrotingsconsolidatie en een loonbeleid in overeenstemming met ontwikkelingen in groei en productiviteit, de beste bescherming biedt tegen de gevaren van asymmetrische ontwikkeling;
13. benadrukt dat tegen de achtergrond van de recent bijgestelde groeiverwachting, voorzichtig moet worden omgesprongen met verdere renteverhogingen om de economische groei niet in gevaar te brengen; wijst erop dat lidstaten, ter ondersteuning van het economisch herstel, zowel de noodzakelijke structurele hervormingen moeten doorvoeren als investeringen moeten doen;
14. verwacht van de Raad dat hij alle lidstaten die willen toetreden tot de eurozone gelijk behandelt en de beoordeling en aanbevelingen van de ECB betreffende de vraag of de landen in kwestie gereed zijn voor toetreding, ten volle respecteert;
15. neemt kennis van de waardevermeerdering van de euro, met name ten aanzien van de US-dollar; onderstreept de doelstelling van prijsstabiliteit, maar is zich ervan bewust dat krachtige en snelle veranderingen in de koers van de euro de ECB niet zouden moeten beperken in haar mogelijkheden voor het voeren van haar monetaire beleid, als ze geconfronteerd wordt met een bron van inflatie dan wel een moeizame economische groei in de van export afhankelijke landen; verzoekt de ECB deze ontwikkeling nauwgezet te volgen en zo nodig actie te ondernemen en nodigt de Eurogroep, de Commissie en de ECB uit, de samenwerking op het gebied van het wisselkoersbeleid uit te breiden;
16. is zich bewust van de toenemende opwaartse druk op de inflatie die vooral wordt veroorzaakt door voedsel- en energieprijzen; roept de ECB op de dialoog met nationale centrale banken over deze kwestie te intensiveren om te bevorderen dat de aandacht wereldwijd sterk op prijsstabiliteit wordt gericht;

Bestuur en effectieve besluitvorming

17. herinnert aan de voortdurende oproep tot meer transparantie binnen de ECB, die zou leiden tot een grotere geloofwaardigheid en voorspelbaarheid en spreekt zijn waardering uit voor de verbeteringen die op dit terrein al zijn geïmplementeerd; is zich in dit verband ervan bewust dat het openbaar maken van de notulen van de vergaderingen van de Raad van Bestuur van de ECB problemen kan veroorzaken, aangezien de gedachte zou kunnen ontstaan dat meningsverschillen binnen de Raad van Bestuur een afspiegeling vormen van de verschillende nationale belangen die in het geding zijn, met als gevolg dat de regeringen van de lidstaten druk gaan uitoefenen op de leden van de Raad van Bestuur; verzoekt de ECB het Parlement en het publiek jaarlijks een overzicht te geven van de maatregelen die zijn genomen om haar prestaties in overeenstemming met deze resolutie te verbeteren;
18. is van mening dat de dialoog over het monetair beleid tussen het Parlement en de ECB succesvol is geweest en dat hierop moet worden voortgebouwd; benadrukt dat de plicht tot verantwoording achteraf van de ECB van het allergegrootste belang is voor het vertrouwen en daardoor ook voor de stabiliteit op de financiële markten; meent dat het voor de eenheid van de Directie en de Raad van Bestuur van de ECB van belang is dat zij zelfverzekerd blijven in hun publieke optreden; steunt een informatiebeleid van de ECB dat speciaal gericht is op het Parlement, de Raad, de Commissie en de Eurogroep; is teleurgesteld over de geringe mate van betrokkenheid die de ECB betoonde in haar reactie op de resolutie van 12 juli 2007 van het Parlement over het jaarverslag van de ECB voor 2006¹; wijst er met klem op dat de oproep tot verbetering van het communicatiebeleid van de ECB slechts moet worden gezien in het kader van het gelijktijdig behoud van de onafhankelijkheid van de ECB en haar organen;
19. doet een oproep aan de ECB om in de verklaringen die naar aanleiding van een besluit van de Raad van Bestuur worden afgegeven, duidelijk te maken of men in de loop van de discussies gemakkelijk tot een consensus kon komen of dat er sprake bleef van uiteenlopende standpunten, omdat de markten dan over meer informatie zouden beschikken zonder dat het gemeenschappelijke Europese perspectief van het besluit van de Raad van bestuur van de ECB zou worden belemmerd;
20. verzoekt de ECB, aangezien het aantal bestuursleden vanaf 1 januari 2009 naar verwachting hoger dan 15 zal zijn, om haar ideeën over hervorming van de samenstelling van de Raad van Bestuur naar voren te brengen; merkt op dat de noodzaak van hervormingen met de toename van het aantal eurolanden alleen maar groter zal worden; ondersteunt de eerdere suggestie van de ECB dat bij de roulerende toewijzing van stemrechten primair moet worden gekeken naar het economisch gewicht van de deelnemende lidstaten en dat het aantal besluitvormers uit efficiencyoverwegingen laag moet worden gehouden;
21. is van mening dat de onafhankelijkheid van de ECB, met inbegrip van de procedure voor het benoemen van de leden van de Raad van Bestuur, zijn nut heeft bewezen; benadrukt dat de leden van de Raad van Bestuur volgens artikel 112, lid 2 b van het EG-Verdrag worden gekozen uit personen met een erkende reputatie en beroepservaring op monetair of bancaire gebied, en benadrukt dat hun nationaliteit irrelevant zou moeten zijn en dat ze steeds beoordeeld blijven worden volgens de strenge criteria van het EG-Verdrag, zoals dat met betrekking tot hun kwalificaties; meent dat het voor de democratische verantwoordingsplicht vooraf en de transparantie beter zou zijn als de Raad verschillende mogelijke kandidaten zou beoordelen en als de door de Raad voorgedragen kandidaat

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2007)0349.

vervolgens door het Parlement zou moeten worden goedgekeurd;

22. meent dat het Parlement een grotere rol zou moeten krijgen bij het benoemen van de leden van de Raad van Bestuur van de ECB, gezien de toekomstige status van de ECB krachtens het Verdrag van Lissabon; benadrukt zijn bereidheid om, samen met de andere instellingen, mogelijke verbeteringen van de benoemingsprocedure te onderzoeken, voor de volgende wijziging van de Raad van Bestuur in 2010;
23. is zich bewust van de toenemende invloed van de Eurogroep en haar voorzitter op de inhoud van de economische agenda van de EU, die ze voor een belangrijk deel bepaalt, en met name van haar formelere structuur en haar centrale rol bij het coördineren van het economisch beleid in de eurozone, zoals neergelegd in artikel 136 van het EG-Verdrag, als gewijzigd door het Verdrag van Lissabon, ook voor lidstaten die geen deel uitmaken van de eurozone; ondersteunt de verdere ontwikkeling van de eurozone door de deelnemende landen op internationale fora met één stem te doen spreken, zoals bepaald in artikel 138 EG-Verdrag, als gewijzigd door het Verdrag van Lissabon, en door de voorzitter van de Eurogroep;
24. verwelkomt de samenwerking tussen de ECB, de Europese Commissie en de financiële-dienstensector bij de succesvolle vorming van een enkele euro-betaalzone (SEPA) en de lancering van de initiatieven voor 'kortlopend Europees papier' (Short-Term European Paper, STEP); is van mening dat de financiële-dienstensector hiermee positief bijdraagt aan de financiële integratie in de Europese Unie;
25. verwelkomt de start van de Target2-transacties en de voltooide migratie naar het gezamenlijke platform; is van mening dat met het gebruik van het gezamenlijke platform een belangrijke stap is gezet naar financiële integratie en verlaging van verrekenings- en vereveningskosten; meent dat de ECB nu dringend een voorstel voor een governancestructuur voor Target2-securities (T2's) moet indienen;

Externe dimensie van de euro

26. merkt op dat de euro als internationale munt bestendig in aanzien stijgt; wijst erop dat de wijze waarop de EU is vertegenwoordigd op internationale fora waar over economische en monetaire aangelegenheden wordt gesproken, geen recht doet aan het werkelijke economische gewicht van de eurozone en dat dit een belemmering vormt voor meer invloed op internationale financiële kwesties; verzoekt derhalve om concrete stappen te zetten richting een gezamenlijke vertegenwoordiging van de eurozone in internationale financiële instellingen zoals het IMF;
27. moedigt de ECB aan om zich verder in te blijven zetten voor een sterkere coördinerende rol in internationaal financieel verband; denkt dat de eurozone baat zal hebben bij een sterkere internationale positie van de euro en dat de lidstaten die nog niet deelnemen daardoor zullen worden aangezet om volledig toe te treden;

o

o o

28. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Eurogroep en de Europese Centrale Bank.